

SLOVENŠČINA , 7. c; 19. 5. 2020–22. 5. 2020

Spoštovani učenke in učenci 7. c, dober dan!

V predzadnjem tednu meseca maja, skoraj na pragu poletja, ste pri slovenščini dobili novo učiteljico, ki vas doslej še ni poučevala, a vas je videvala in vi njo na šolskih hodnikih, v knjižnici, učilnici. Bi jo prepoznali? :-)

Do zaključka šolskega leta vas bom poučevala Milena Herblan Gostiša. Za vaša vprašanja in sporočila sem za vas dosegljiva na e-naslovu: hgmilena@gmail.com

Vaši spoštovani učiteljici slovenščine gospe Jasni Brenčič zaželimo vsega dobrega v času, ko bo na drugih obveznostih, mi pa se bomo posvetili sklopu z zanimivim naslovom »Ko te poišče pesem«. Pravi naslov za tople majske dni.

Na kaj pomisliš, ko slišiš ime Tone Pavček? Seveda, odličen sodoben pesnik, pravnik po izobrazbi, ki je znal napisati pesmi, ki jih radi beremo. Izdal jih je v pesniških zbirkah za otroke: Čenčarija, Besede za sladkosnede, Vrtiljak, Slon v žepu, Majhen dober dan, S črko čez Krko, Majnice, fulaste pesmi in mnoge druge. Pisal je tudi poezijo za odrasle, ena najbolj znanih je pesniška zbirka Pesmi štirih, ki jo je izdal skupaj s svojimi pesniškimi prijatelji Kajetanom Kovičem, Janezom Menartom in Cirilom Zlobcem.

Ali si ti že kdaj napisal pesem? Kaj si o pesmih misliš? Kaj sploh pesem je?

Tudi pesnik si je zastavil to vprašanje in napisal pesem z naslovom Pesem.

V berilu »Novi svet iz besed 7« preberi na strani 106 pesem Toneta Pavčka – Pesem.

Po prvem branju. Razmisli, kakšen vtis je nate naredila ta pesem.

Da jo boš bolje razumel, jo še nekajkrat preberi. Z vsakim novim branjem bo tvoja interpretacija bolj doživeta in razumljivejša, bolj domača.

Zdaj že lahko lažje ubesediš, kako si doživel pesemsko besedilo in kakšno razpoloženje veje iz nje.

Preberi vprašanja na str. 107, Dejavnosti po branju, in **ustno odgovori** na njih.

Opazil si, da tematika pesmi ni, na primer domovinska, ampak razpoloženjska.

Opazil si tudi, da je besedilo res **pesem**. Členjena je na **kitice**, ki imajo **verze**. Preštej oboje. So kitice enako dolge? Preštej zloge v pesniških vrsticah. Vsebujejo enako število **zlogov**? Če je rima ujemanje soglasnikov in samoglasnikov od zadnjega poudarjenega zloga naprej, preveri v besedah, če Pavčkova Pesem vsebuje **rime**.

Ali v pesmi Pesem kje opaziš **ponavljanje**? V vsaki kitici je več podobno grajenih verzov, tako da se ponovi večji del verza. Ujemanje besed ali besednih zvez na začetku dveh ali več zaporednih verzov imenujemo anafora, ujemanje besed ali besednih zvez na koncu zaporednih verzov pa epifora. To ujemanje poudari **zvočnost pesmi** in ji da svoj **ritem**. Pesmi vsebujejo pesniška sredstva, na primer ukrasni pridevek, primero, poosebitev, inverzijo ...

Si katero opazil?

V besedilu si opazil morda nekatere besede prvič. Niso vsakdanje. Poišči jih v SSKJ. Pesniki in pisatelji morajo imeti zelo bujno domišljijo in biti večji jezika, da lahko ustvarjajo nove besede, ki jih slovarji ne poznajo; kadar se **nova beseda**, tako imenovani **neologizem**, pri bralcih »prime«, najde po približno desetih letih uporabe mesto tudi v slovarjih.

Na strani 107 preberi tudi pesem z enakim naslovom: Pesem. Sta si besedili kaj podobni? Primerjaj ju. Njen avtor je pesnikov sin, tudi pesnik, Marko Pavček.

Zdaj si že ugotovil, da pesnika v pesmih izražata svoje misli, razpoloženje. **Takim pesmim, ki izpovedujejo čustva, misli, razpoloženje, pravimo izpovedne ali lirske pesmi.**

Nadaljevanje dela.

- Na list literarne mape napiši odgovore na vprašanja, ki si jih prej rešil ustno. Piši čitljivo in upoštevaj pravopis.
- Preberi vsa besedila, ki jih na teh straneh še nisi.
- V Medijski ustvarjalnici si izberi vsaj eno nalogo in jo zapiši na list literarne mape.
- Če je Markova Pesem definicija pesmi, jo po njegovem vzoru napiši še ti. Bi jo znal, s svojimi besedami? Poskusi, vredno je, da se preizkusiš v iskanju besed, pomenov, ustreznosti besedila. Kako je biti pesnik?

SONG O LJUBEZNI SONG O LJUBEZNI SONG O LJUBEZNI SONG O LJUBEZNI SONG O LJUBEZNI

Maj je čas ljubezni. :-) Pomislite, če ste ta rek že kdaj slišali in v kakšni povezavi. Na radijskih valovih vsak dan predvajajo pesmi z ljubezensko vsebino, televizijske nadaljevanke in filmi so tudi vsakodnevno polni te tematike. **Kaj je song in kaj je ljubezen?** Kaj je ljubezen, verjetno vsaj približno že veš, kaj je song pa si preberi razlago tega pojma v berilu na strani 76.

Berilo »Novi svet iz besed 7«, stran 76, Ervin Fritz: Song o ljubezni

Preberi Dejavnosti pred branjem. Kaj predvidevaš?

Preberi pesem sodobnega slovenskega avtorja Ervina Fritza »Song o ljubezni«.

Kaj si misliš o prebranem? Kakšne vrste pesmi je ta v primerjavi s pesmijo Toneta Pavčka? **Preberi še pesem Frana Milčinskega-Ježka »Ko boš prišla na Bled« in Briana Adamsa »Where angels fear to tread«** na strani 77.

Primerjaj pesmi med seboj. Kaj opaziš?

Preberi na str. 77, na zeleni podlagi, koliko časa človek že razmišlja in ustvarja pesmi o ljubezni. Niso od danes, kajne.

Danes si se naučil, kaj je **ljubezenska pesem**. Razlago za ta pojem lahko napišeš kar sam.

Tudi ljubezenske pesmi so lirske, izpovedne, ker **izpovedujejo čustva ljubezni**.

Na list literarne mape **napiši odgovore** na vprašanja Dejavnosti po branju, seveda z avtorjevim imenom in naslovom pesmi.

Preberi Medijsko ustvarjalnico. Reši prvo nalogo, drugo le preberi, tretje del si že rešil, četrto pa: kdor zna dobro angleško, naj prevede pesem B. Adamsa.

Zaključek. Za uspešno delo pri slovenščini v tem tednu si na spletu poiščite Ježkovo in Adamsovo uglasbeno pesem, kjer boste slišali oba songa.

Spoštovani učenci 7. c!

Morda so bila tokrat navodila daljša. A se mi zdi, da so taka morala biti.

Prosim vas, da vsako moje navodilo vedno preberete od začetka do konca, saj boste le tako vedeli, kaj morate v nadaljevanju narediti.
Vesela bom vaših sporočil o opravljenem delu.

Želim vam lepe majske dni! :-)
Milena Herblan Gostiša